

Titel: Luftvägsstopp, barn och vuxna		Dokumenttyp Vårdprogram
Godkänt av: Daniel Löfving, ambulansläkare /	Godkänt den: 2017-05-29	

Skapat av: Johan Lingsarve, utvecklingsköterska Skapat den: 2007-11-12

Under rubrik: Vård
Reviderat av: Johan Mälberg, utvecklingsköterska Reviderat den: 2017-05-04

Detta är en kort sammanfattning. Fullständiga riktlinjer och principer finns på www.hlr.nu och i kursboken för D-HLR.

Inledning

De flesta barn som sätter ett föremål i halsen gör det när de äter eller leker. För vuxna är det vanligaste att de fått en matbit i halsen. Det bästa och effektivaste sättet att få bort föremålet från halsen är oftast att personen själv får hosta upp det, uppmana därför personen att hosta.

Tecken på främmande föremål i luftvägen

- Plötslig hosta
- Ansträngd, väsende andning
- Svårt att skrika, heshet, kämpar för att få luft
- Större barn och vuxna kan ta sig åt halsen, som att det gör ont
- Blir snabbt blå, cyanos om läppar
- Förlorar snabbt medvetandet vid totalstopp

Åtgärder vid luftvägsstopp

Barn under 1 år

Andas, hostar eller talar

- Uppmana att hosta, kontrollera andningen

Vid medvetande, kan inte andas, hosta eller tala

- 5 ryggslag
- 5 brösttryck

- Bedöm och upprepa så länge barnet är vid medvetande eller tills barnet andas normalt

Medvetslös, ingen andning

- Öppna luftvägen, se efter främmande föremål
- 5 inblåsningar
- HLR 30:2 (30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar) **Se PM hjärt-lungräddning barn**

Barn över 1 år och vuxna

Andas, hostar eller talar

- Uppmana att hosta, kontrollera andningen
- Vid medvetande, kan inte andas, hosta eller tala
- 5 ryggslag
- 5 buktryck
- Bedöm och upprepa så länge personen är vid medvetande eller tills personen andas normalt

Medvetslös, ingen andning

Barn

- Öppna luftvägen, se efter främmande föremål
- 5 inblåsningar
- HLR 30:2 (30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar). Titta i munnen innan inblåsning.
- Följ riktlinjerna för barn-HLR. **Se PM hjärt-lungräddning barn**

Vuxna

- HLR 30:2 (30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar). Titta i munnen innan inblåsning.
- Följ riktlinjerna för D-HLR. **Se PM hjärt-lungräddning vuxna**

Övrigt

- Medvetslösa med egen andning och puls skall ges syrgas och övervakas
- Vakna barn med andningsproblem skall ges syrgas och kontakt med ankommande ambulans skall tas, dels för rådgivning av syrgasbehandlingen men också för att förbereda ambulanspersonalen
- Övervaka och rapportera till ambulansen

LUFTVÄGSSTOPP

Andas, hostar eller talar

Uppmana att hosta, kontrollera andning

Vid medvetande, kan inte andas, hosta eller tala

BARN UNDER 1 ÅR

5 ryggslag

5 brösttryck

Titta i munnen

Utför ryggslag och brösttryck växelvis så länge som barnet är vid medvetande eller tills barnet andas normalt. Larma 112 efter ca en minut.

BARN ÖVER 1 ÅR / VUXNA

5 ryggslag

5 buktryck

Utför ryggslag och buktryck växelvis så länge personen är vid medvetande eller tills personen andas normalt.

Medvetslös, ingen andning

Larma 112, starta HLR

BARN

Ge 5 inblåsningar och starta hjärt-lungräddning, HLR, med omväxlande 30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar (sjukvårdspersonal 15:2). Titta i munnen innan inblåsning.

VUXNA

Starta hjärt-lungräddning, HLR, med omväxlande 30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar. Titta i munnen innan inblåsning.

Fortsätt HLR tills personen andas normalt eller tills ambulanspersonal tar över.